

ONDANKS WETTELIJK VERBOD BLIJFT TORTELJACHT GEHANDHAAFD!

Voorjaarsjacht op Tortelduif in Zuidwest-Frankrijk

Jaap Taapken

Dichtbij Pointe de Grave, aan de monding van de Gironde, hebben Franse vogelbeschermers deze bordengeplaatst. Eigenlijk onjuist omdat de Tortelduif in mei NERGENS geschoten mag worden, 13 mei 1979. Foto: Jaap Taapken.

Van 11 tot 14 mei 1979 hield de Fédération Française des Sociétés de Protection de la Nature (FFSPN) naar het Xle Jaarlijks Algemeen Congres, dat georganiseerd werd door de Société pour l'Etude, la Protection et l'Aménagement de la Nature dans le Sud-Ouest (SEPANSO) te Bordeaux-Talence, ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de SEPANSO. Het thema van dit congres was 'La gestion de la faune sauvage et de ses habitats'.

Prof. dr. J.-C. Lefeuvre (president van de FFSPN) en prof. dr. F. André (president van de SEPANSO) inviteerden prof. dr. Jean Dorst (directeur van het Muséum National d'Histoire Naturelle te Parijs) voor een voordracht over dit onderwerp. In zijn betoog ging hij bijzonder diep in op de voorjaarsjacht, die juist in deze periode op haar hoogtepunt is in dit gebied. De voorjaarsjacht op watervogels en Tortelduiven kenschetste hij als hoogst onwenselijk.

Bovendien waren aanwezig de heren M. K. Stuffmann, afgevaardigde van de Europese Raad te Brussel en M. J. Servat, directeur van

de afdeling faunabescherming bij het ministerie van leefmilieu.

De tijd was zodanig gekozen dat het juist plaatsvond tijdens het hoogtepunt van de verschrikkelijke voorjaarsjacht op de Tortelduiven langs de oevers van de Gironde. De jacht die voornamelijk plaatsvindt van de minstens 3 meter hoge jachthutten op stellages (hier pylônes genoemd) was er bij ons bezoek in alle hevigheid uitgebroken. Niet minder dan 9000 pylônes staan hier continue opgesteld, soms enkele tientallen meters van elkaar verwijderd. Maar ook geplaatst op caravans, schuren en zelfs zag ik meerdere malen een pylône op de zuidwestzijde van het huis ge-

Langs de Gironde staan de pylônes voor de voorjaarsjacht op Tortelduifjes op korte afstand van elkaar opgesteld. Een typisch beeld dat men daar overal aan kan treffen! 13 april 1979. Foto: Jaap Taapken.

Tegenover het universiteitsgebouw te Bordeaux loofden de vogelbeschermers de houding van de minister van milieu, Michel d'Ornano, en veroordeelden scherp de voorjaarsjacht op Tortelduiven, 12 mei 1979.

Foto: Jaap Taapken.

bouwd, alsof het aangebouwde dakkapellen waren. Soms aan de rand van de spoorlijn en wegen, ja zelfs van drukke vierbaans autowegen stonden de pylônes. De voorjaarsjacht is zo'n traditionele gebeurtenis in les Landes, Gironde, maar ook in Charente-Maritime en Pyrénées-Atlantique. Een traditie waardoor in dit gebied vrijwel elke man (en zelfs ook veel vrouwen!) jager is. Onder het mom dat de Tortelduif schadelijk voor de landbouw is worden de Tortelduiven hier op hun terugweg naar hun broedgebieden jaarlijks bij vele duizenden geschoten. En dan te weten dat er op dat gebied totaal geen landbouw wordt bedreven!

Wettelijk is de jacht op de Tortelduif in het voorjaar in Frankrijk totaal gesloten, maar de bewoners in Zuidwest-Frankrijk beschouwen het als een privilege deze vogels in het voorjaar massaal te mogen afschieten. De vogelbeschermers vertelden dat bij afwezigheid van Tortels ook wel geschoten wordt op andere vogelsoorten, zoals Kraanvogels, Wielewalen, Blauwe en Grauwe Kiekendieven, Buizerden, Wespendien, Slangenarenden, wouwen en nog vele andere soorten.

De massale tortelduivenjacht tart elke voorstelling als men dat niet met eigen ogen heeft gezien. Dagelijks vinden we in de dagbladen onder het hoofd 'Tourterelle' steeds weer nieuwe berichten over deze traditionele jacht. Zelfs talloze hoogwaardigheidsbekleders, zoals burgemeesters en prefecten maar geen politie-agenten, laten zich fotograferen, compleet met geweer op een pylône! Op de straatwegen tussen Pointe-de-Grave en Le Bassin d'Arcachon is met grote letters geschilderd: 'Tortelduiven ja, Brussel neen'. De meeste jagers denken dat het verbod direct een uitvloeisel is van de samenwerking in EEG-verband en herinneren zich zelden dat de voorjaarsjacht op Tortelduiven reeds veel eerder

door eigen regering verboden was. Ook lezen we 'Meibloempjesfeest is tortelfeest'.

Tussen 25 april en 25 mei zijn de pylônes vooral 's morgens vroeg, als de Tortelduiven nog laag vliegen, voor het allergrootste deel bezet. Maar ook omstreeks het middaguur zitten nog vele jagers op de loer of er nog wat troepjes langskomen.

Zaterdag 12 mei kwam de minister van milieuzaken, Michel d'Ornano, op het vliegveld van Bordeaux bij Mérignac aan. Hij werd daar opgewacht door zo'n 450 torteljagers en de voorzitter van de jagersvereniging Dubourdeaux had een gesprek met de minister. Te laat kon hij, in aanwezigheid van talloze hoge ambtenaren en de prefecten van alle nabijgelegen departementen, zijn voordracht houden op de universiteit van Bordeaux tijdens het congres van natuurbeschermers. Hier benadrukte de minister, Michel d'Ornano, nogmaals duidelijk dat de voorjaarsjacht op Tortelduiven strikt verboden blijft en processen-verbaal zullen worden opgemaakt.

Kranten spreken van een 'Mei-revolutie' en een ware oorlogstoestand. Politieambtenaren

Minister Michel d'Ornano in gesprek met de voorzitter van de jagersvereniging de heer Dubourdeaux. Bordeaux, 13 mei 1979.

Foto: Michel LaCroix.

'Tortelduiven ja, Brussel neen' schilderden de jagers op de straatwegen die door de jachtgebieden lopen. Bas Médoc, 13 mei 1979. Foto: Jaap Taapken.

richten weinig uit tegen het overheersende aantal torteljagers. Een jager die in de richting van een gendarme schoot is tot één maand gevangenisstraf en 700 francs boete veroordeeld. De toestand is uiterst gespannen en onze gidsen durven met de auto niet te stoppen in de 200 kilometer lange jachtstrook (spottend wel 'Ligne d'Ornano' genoemd) van de Gironde waar zich de ruim 9000 jagers voornamelijk ophouden. Zelfs op een vierbaans autoweg kunnen Roger Arnhem en ik onze gidsen niet tot stoppen krijgen, zodat om foto's te kunnen maken we de volgende dag er met eigen vervoer moeten terugkeren!

De jagers blijven hun pylônes bezetten en zij blijven op de Tortelduiven jagen. Voornamelijk om de enerverende sport, want de geschoten duifjes worden, zo werd ons verteld, voornamelijk ten behoeve van eigen gebruik geconsumeerd. Eén pylône kan wel 45 Tortels per dag opleveren!

Minister Michel d'Ornano houdt de poot stijf en ook de jagers willen van geen toegeven weten. Het Franse leger zal er aan te pas moeten komen om de pylônes af te breken en extra politiebewaking zou er nodig zijn om de vogelschieters tot stoppen van de jacht te dwingen. Het is een schijnbaar hopeloze taak die de natuurbeschermers in Zuidwest-Frankrijk op zich hebben genomen. Enige druk vanuit het buitenland met het verzoek tot stopzetting van de voorjaarsjacht op Tortelduiven zal er wellicht toe kunnen bijdragen dat er aan deze massale moordpartij eens een einde zal komen.

De Fransen voelen zich in hun vrijheid ernstig aangetast en ofschoon het verbod van de voorjaarsjacht reeds vanuit 1969 dateert werd het nog steeds oogluikend toegestaan door prefecten en rijkspolitie. Vive la liberté, zeggen de Fransen en ze blijven lustig doorjagen! Ondanks alle verklaringen dat het verbod

• Jaap Taapken, Utrechtseweg 43, 1213 TL Hilversum.

LITTERATUUR:

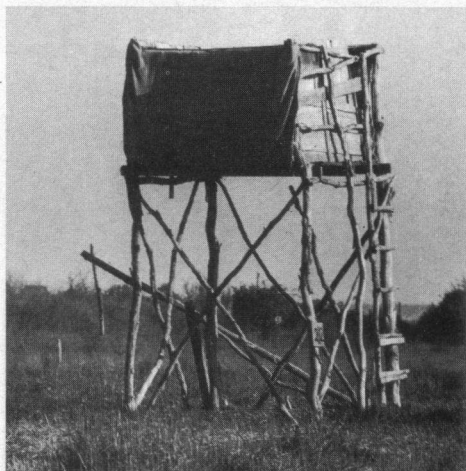
Crouau, Max (1976): De vogelmoord in Zuidwest-Frankrijk. Het vogeljaar 24 (5): 238-240.

Molin, A. Dal (1979): La chasse en aquitaine. Sud-Ouest Nature no. 28: 10-13 (mai-juni 1979).

Steunt ons in de strijd tegen de massale trekvogelmoord en stort uw bijdragen op gironummer 638 498 van het Actie-Comité Het Vogeljaar te Hilversum.

niets te maken heeft met de EEG-overeenkomsten zien de jagers de zeer binnenkort te houden Europese verkiezingen hiermee in verband!

Tegelijkertijd zijn de plannen van Michel LeConte te Laruns bij Bordeaux in duigen gevallen. In een rondschrijven verzocht hij de medewerking van velen om de jacht in de talloze cols in de Pyreneeën voor drie jaar te huren en daarmee de levens van vele trekvogels te kunnen sparen. Om onverklaarbare

Het prototype van een pylône voor de jacht op Tortelduiven op de voorjaarstrek. Het aantal ervan langs de Gironde wordt geschat op ongeveer 9000 van dergelijke jachthutten! 13 mei 1979. Foto: Jaap Taapken.

redenen heeft men verzuimd zich tijdig als geïnteresseerde voor de huur in te laten schrijven, zodat nu pas over drie jaar deze plannen opnieuw aan bod zullen kunnen komen. De trekvogeljacht in Zuidwest-Frankrijk is nu bovendien duidelijk in het politieke vlak getrokken en wij vrezen dat de vogels daar het slechtst uit zullen 'springen'.